

UWARUNKOWANIA WYBORU ZAWODU

OPRACOWANIE :
Beata Kowalczyk-Kozłowska

CO WPŁYWA NA WYBÓR DROGI ZAWODOWEJ ?

Psychologia przeszła długą drogę, próbując wyjaśnić, co wpływa na wybór drogi zawodowej człowieka.

Punktem wyjścia rozważań naukowców były 3 podstawowe pytania:

1. Dlaczego ludzie wybierają określoną drogę edukacyjną i zawodową?
2. Dlaczego ją w pewnym momencie swojego życia korygują?
3. Dlaczego preferencje zawodowe zmieniają się wraz z przechodzeniem człowieka przez kolejne stadia rozwojowe?

JAK PLANOWAĆ KARIERE ZAWODOWĄ?

Karierę zawodową należy sobie świadomie zaplanować. Aby osiągnąć zamierzony cel, należy poznać szereg czynników warunkujących właściwe zaplanowanie przyszłości. Znajomość ich umożliwi odnalezienie się na rynku pracy i jednocześnie pozwoli na wybór ścieżki zawodowej zgodnej z własnymi możliwościami, predyspozycjami.

CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA NASZE DECYZJE

Istnieje wiele czynników wpływających na decyzję zawodową. Jednak panuje zgodność co do tego, że należy przede wszystkim

- 1. poznać siebie,**
- 2. poznać zawody**
- 3. dopasować siebie do zawodu.**

POZNANIE SIEBIE

Poznanie siebie, wg B. Wojtasik (1997, s. 68), oznacza ocenę

1. swojej osobowości,
2. posiadanej wiedzy,
3. własnych zainteresowań,
4. wartości i potrzeb,
5. możliwości tkwiących w środowisku, w jakim się przebywa.

POZNANIE ZAWODÓW

Poznanie zawodów wiąże się ze zaznajomieniem się z wymogami, czynnościami, przeciwwskazaniami do zawodu oraz z analizą aktualnej sytuacji gospodarczej, rynku pracy, polityki firm, szkół przygotowujących do danego zawodu. Dopasowanie siebie do zawodu wymaga przeanalizowania, na ile zainteresowania, system wartości, potrzeby, możliwości i środowisko będą sprzyjały wykonywaniu wybranego zawodu.

Trafny wybór zawodu jest wtedy kiedy:

K. Zielińska (1975, s. 11-12),

- odpowiada możliwościom psychofizycznym ucznia (tj. stanowi fizycznemu, rodzajowi i poziomowi uzdolnień i umiejętności, głównym cechom charakteru,
- jest zgodny z motywacją ucznia, tj. z jego zainteresowaniami i dążeniami zawodowymi,
- jest zgodny ze społecznym zapotrzebowaniem na określony rodzaj działalności zawodowej.

PODSUMOWANIE

- Spełnienie dwóch pierwszych czynników w wysokim stopniu gwarantuje powodzenie w zawodzie, natomiast brak jednego z nich zmniejsza możliwość sukcesu.
- Trzeci warunek związany jest ze społeczną użytecznością i realnością planów zawodowych uczniów.

PODSUMOWANIE

Niezmiernie istotne jest samopoznanie jako czynnik warunkujący trafny wybór zawodu.

Aby poznać siebie, należy dokładnie przeanalizować własne:

- zainteresowania,
- zdolności,
- cechy charakteru,
- temperament,
- stan zdrowia.

Dziękuję za uwagę